

Projekt

z dnia 16 grudnia 2022 r.

Zatwierdzony przez

Andrzej Bzdych

WOJEWÓDZKA RADA GMINY DOBRZCZ

UCHWAŁA NR/...../.....
RADY GMINY DOBRZCZ

z dnia 2022 r.

**w sprawie "Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2022r. poz. 559 z późn. zm.) i art. 4¹, ust.2 ustawy dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2021, poz. 1119 z późn. zm.) i art. 10, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) Rada Gminy Dobrcz uchwala, co następuje :

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 o treści jak w Załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy Dobrcz

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Michał Tucholski

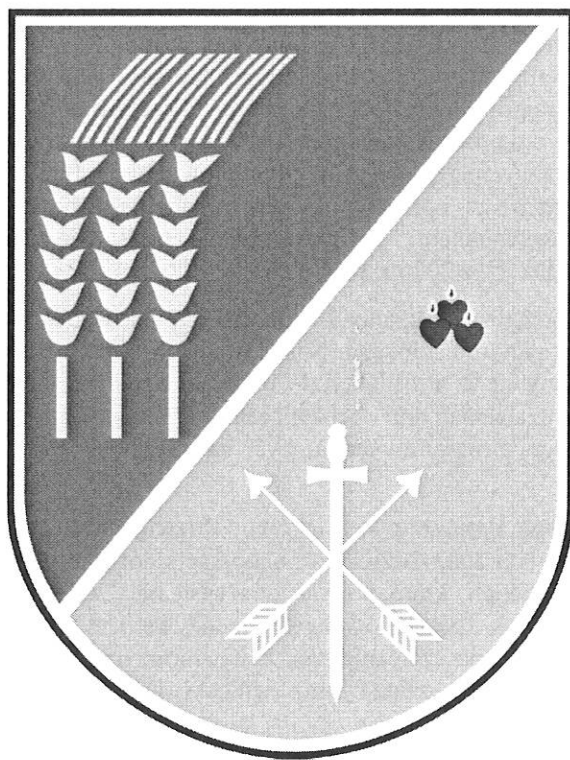
RADCA PRAWNY
(BD-1492)

Załącznik do uchwały Nr/...../.....

Rady Gminy Dobrcz

z dnia.....2022 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026

I. Wstęp

Nowelizacja ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw doprowadziła do utworzenia Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, które powstało poprzez połączenie Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii (KBPN) i Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Scalenie dwóch wyżej wymienionych instytucji w zamyśle służy wprowadzeniu spójnych, na wszystkich etapach skoordynowanych działań, skierowanych na walkę z uzależnieniami, poprzez odpowiednio zaprojektowany obszar działań edukacyjnych, profilaktykę, doskonalenie kadr, specjalistyczne leczenie, rehabilitację, działalność badawczą i naukową. W ustawie dokonano także zmiany w zakresie ustanawiania gminnych programów w obszarze profilaktyki uzależnień. Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii łączy w sobie dokumenty programowe określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), zaś działalność związana z przeciwdziałaniem odbywa się na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).

Program tworzony jest na podstawie diagnozy i obserwacji prowadzonych w latach poprzedzających projektowane działania oraz w oparciu o założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (NPZ) i określony w nim cel operacyjny nr 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi innymi zachowaniami ryzykownymi. Od 2022 roku elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Głównymi założeniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026, jest kontynuacja dotychczas podejmowanych działań, dalszy ich rozwój oraz podejmowanie takich, które prowadzone systematycznie spowodują zmniejszenie szeroko rozumianych negatywnych zjawisk spowodowanych nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. W Programie uwzględniono zarówno dotychczasowe doświadczenia w tym obszarze oraz wnioski i zalecenia, wynikające z przeprowadzonej diagnozy.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem (lub innymi substancjami psychoaktywnymi) czy uzależnieniami behawioralnymi, nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych (lub nadużywających danej substancji). Poza wyniszczeniem zdrowotnym i psychicznym, które dotyka osoby uzależnione, używanie substancji psychoaktywnych ma również wymiar społeczny, obejmując swoim zasięgiem zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin i osób żyjących w najbliższym otoczeniu osoby uzależnionej. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele innych szkód społecznych np.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przemoc w rodzinie, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo i bezrobocie. Szkody występują w znacznej mierze w sferze ekonomicznej. Są to koszty związane z leczeniem osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności oraz spadek wydajności pracy. Dlatego działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony samorządu lokalnego.

Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, należy do istotnych działań podejmowanych przez gminy, aby w pełni zadbać o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, stale poszukując nowych rozwiązań z dziedziny profilaktyki uzależnień. Szczególną uwagę zwraca się na osoby szczególnie narażone na wpływy grupy rówieśniczej, osoby wykluczone społecznie czy nawet mające problemy z nauką szkolną. Wszelkie stresujące sytuacje sprzyjają bowiem uzależnieniu.

Z dniem 1 stycznia 2022 roku w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jedno z zadań gminnych otrzymało nowe brzmienie: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych”. Zapis ten rozszerza obowiązki gminy o profilaktyczną działalność szkoleniową oraz profilaktykę, związaną z uzależnieniami behawioralnymi. W związku z tym niniejszy Program zawiera dodatkowo zagadnienia związane z uzależnieniami behawioralnymi m.in. od Internetu, mediów społecznościowych i gier cyfrowych.

Rozwój cywilizacyjny, tempo życia, pandemia COVID-19, a wraz z nimi rozwój technologii informacyjnych, ich dostępność oraz obowiązek stosowania (np. praca zdalna, nauczanie na odległość) stanowią poważny problem związany z uzależnieniami, wymagający kompleksowych działań. Ustawodawca uznał, że pojęcie „uzależnienie” wskazuje na wspólne podłoże i mechanizmy, zarówno do uzależnienia behawioralnego, jak i uzależnienia od substancji, dlatego do Programu włącza się, także pojęcie uzależnień behawioralnych oraz zadania przeciwdziałające tym zaburzeniom.

Aby zapobiec uzależnieniom behawioralnym, rosnącemu zainteresowaniu alkoholem, dopalaczami i substancjami psychoaktywnymi, warto zaproponować wiele atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, potrzeba położyć większy nacisk na rozwój pasji i zainteresowań, należy zadbać o odporność psychiczną młodego człowieka, pomagając mu zrozumieć siebie i otaczający świat. Konieczne jest także prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyja poprawie jakości życia, zarówno pojedynczych jednostek, jak i całej społeczności lokalnej.

Sposoby realizacji, zadań ujętych w programie dostosowane są do potrzeb i możliwości ich realizacji w gminie, w oparciu o posiadane zasoby. Działania zaproponowane w ramach Gminnego Programu nastawione są na zapobieganie i ograniczenie występowania uzależnień behawioralnych oraz problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Gminny Program obejmuje działania profilaktyczne oraz pomocowe skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy Dobrcz. Problematyka uzależnień wymaga podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane w jej ramach działania, powinny mieć charakter długofalowy.

Przy opracowaniu Programu uwzględniono wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2022 rok”, a także publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii” (z dniem 1 stycznia 2022 r. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii zostały przekształcone w Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, prowadzące kompleksową działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych).

W programie ujęto zadania własne gminy wynikające z zapisów:

· art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.);

· art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.);

· art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy wymienionych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania te obejmują w szczególności:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, wymienionych w art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii obejmujących:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

6. W Gminnym Programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących przeprowadzaną zgodnie z przepisami.

7. W szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach, prowadzone w zakresie działalności.

II. Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych i działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 został przygotowany przez zespół składający się z członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów i psychologów szkolnych, przedstawicieli policji, sołtysów i radnych gminy. Projektowanie Programu w tak szerokim gronie specjalistów i osób zaangażowanych w sprawy społeczności lokalnej pozwoliło na wypracowanie najbardziej optymalnych rozwiązań.

Punktem wyjścia do opracowania niniejszego Programu było podejście strategiczne do rozwiązywania problemów społecznych, w tym uzależnień. Wskazuje się w nim na potrzebę uwzględniania wielosektorowości i interdyscyplinarności traktowanych jako prowadzenie kluczowych działań w oparciu o różne systemy (edukacji, pomocy społecznej, opieki zdrowotnej, wymiaru sprawiedliwości), partnerstwie wyrażonym wzmocnioną współpracą z wieloma organizacjami, w tym z NGO-s, dialogu społecznym, który rozumiany jest jako proces konsultacji społecznych oraz pozyskiwania informacji o podejmowanych inicjatywach.

Kluczowymi i wiodącymi realizatorami Programu są jednostki organizacyjne Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe i lokalni liderzy. Członkowie Komisji realizują zadania zgodnie z wytycznymi ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zespół opracowujący program określił następujące problemy w stosunku do czterech grup społecznych:

ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY:

Dorośli	Seniorzy
· niskie zarobki · nadużywanie alkoholu · wykluczenie transportowe (dotyczy części miejscowości gminy) · problemy z opieką nad dziećmi do lat 3	· ograniczona liczba miejsc spotkań dla seniorów · słaby przepływ informacji · dojazdy do miejsca spotkań · ograniczone fundusze · stan zdrowia

·problemy z opieką nad osobami starszymi – brak zorganizowanej pomocy ·ograniczony dostęp do szybkiego Internetu ·utrudniony dostęp do dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku przedszkolno-szkolnym ·zbyt duża ilość czasu przeznaczona na dojazdy do pracy ·zbyt mało czasu spędzanego z dziećmi ·problemy wychowawcze ·problemy zdrowotne	·samotność ·trudne relacje międzypokoleniowe ·niedocenywanie ·nadmiar niewykorzystanego czasu wolnego ·brak wiedzy technologicznej ·lęk
Dzieci	Młodzież
·nieprzestrzeganie zasad ·niska motywacja do nauki ·wycofanie ·nieradzenie sobie z emocjami ·brak umiejętności radzenia sobie ze stresem ·brak umiejętności organizowania sobie czasu wolnego ·brak uwagi ze strony rodziców ·nadmierne korzystanie z technologii ·wysokie aspiracje rodziców, nieadekwatne, potrzeba spełnienia aspiracji rodziców ·brak samodzielności ·niechęć do odrabiania lekcji ·brak autorytetu rodzica/ nauczyciela ·wykluczenie z grupy/ hejt ·brak akceptacji siebie / niskie poczucie własnej wartości ·brak wiary we własne możliwości ·samookaleczenia ·przybieranie różnych ról	·trudności w dostępie do komunikacji miejskiej ·problemy finansowe ·presja idealnego życia ·rozpad małżeństw, zakładanie rodzin patchworkowych ·brak uwagi i więzi rodzinnych ·brak miejsca do spotkań z rówieśnikami ·zaburzenia odżywiania ·nałogi (telefon, komputer, gry, narkotyki, alkohol, dopalacze ·problemy zdrowotne- depresja

1) Informacje uzyskane z instytucji gminnych.

A. Dane dotyczące działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrczu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na Komisję realizację konkretnych zadań. Jednym z nich jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Tabela 1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2020 – 2022

Rok	2020r.	2021r.	2022r.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	26	15	17
Liczba członków rodzin osób uzależnionych	13	12	11
Liczba osób, w stosunku, do których gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych podjęła czynności zmierzające do sądowego orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu	7	3	2
Liczba osób, z którymi prowadzono rozmowy interwencyjno – motywujące	42 osób 114 konsultacji	60 osób 120 konsultacji	37 osób 115 konsultacji

B. Dane statystyczne z Komisariatu Policji w Koronowie:

- Zatrzymanie nietrzeźwego kierowcy – 48 osób (w tym kierujący nietrzeźwi rowerzyści);
- Podejrzenia dot. kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości – 53;
- Interwencje wobec nietrzeźwych – 22;
- Interwencja dot. podjęcia pracy pod wpływem alkoholu – 1;
- Doprowadzenia do pomieszczenia dla osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia – 6;
- Interwencje domowe – 80;
- Spożywanie alkoholu – 3;
- Procedura „Niebieska karta” – 10.

C. Dane z Urzędu Gminy w Dobrczu dotyczące rynku napojów alkoholowych:

Na terenie gminy Dobrcz na dzień 30 listopada 2022 r. zarejestrowanych było 29 punktów sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych i 7 punktów gastronomicznych (udostępniających możliwość spożywania alkoholu w miejscu sprzedaży). Liczba punktów sprzedaży pozostaje na zbliżonym poziomie od kilku lat. W Dobrczu w 2022 roku na jeden punkt sprzedaży alkoholu powyżej 18% zawartości alkoholu przypada 417 mieszkańców.

D. Informacje ze szkół na terenie Gminy Dobrcz:

Dane udostępnione przez placówki oświatowe z terenu gminy Dobrcz (sześć szkół podstawowych) stanowią implikację wiedzy uzyskanej przez pedagogów w ramach realizowanej pracy z dziećmi i młodzieżą. Jak wynika z analizy zebranego materiału znaczna część młodych osób doświadcza na co dzień wielu problemów, choć z różną ich intensywnością. Do najczęściej występujących zaliczyć należy obniżoną motywację do działania, symptomy stresu elektronicznego (brak koncentracji uwagi, poczucie uzależnienia od nowych technologii, kłopoty ze snem czy przeładowanie informacją). Do relatywnie najrzadziej doświadczanych problemów zaliczyć należy doświadczanie przemocy w rodzinie, doświadczanie cyberprzemocy czy realnej przemocy rówieśniczej.

III. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Cele Programu określono zgodnie z zasadą SMART (konkretny, mierzalny, akceptowalny, realistyczny, terminowe - zamierzone w czasie). Głównym celem Programu jest kontynuacja procesu zmniejszania skali problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych, szeroko pojęta profilaktyka, skuteczna ochrona mieszkańców, a w szczególności młodego pokolenia przed używaniem narkotyków i alkoholu, podniesienie świadomości społecznej mieszkańców gminy Dobrcz oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego poprzez:

1. Zwiększanie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem alkoholu, jak i uzależnieniami behawioralnymi;
2. Ograniczenie patologicznych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu i nadużywaniem środków psychoaktywnych;
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań zapobiegających powstawaniu nowych przypadków uzależnień ;
4. Pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy;
5. Promocja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży;
6. Rozwijanie i rozbudzanie zainteresowań, wykorzystywanie zasobów i miejsc na przyjemne i pożyteczne spędzanie wolnego czasu bez używek i alkoholu, bez przyczyniania się do powstawania uzależnień behawioralnych;
7. Uświadomienie i pozyskiwanie społeczeństwa do prowadzenia kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych, profilaktycznych w przedmiocie uzależnienie od środków odurzających, alkoholu oraz uzależnień behawioralnych;
8. Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, w tym dla osób z grup podwyższonego ryzyka;

9. Promowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, przemocy oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, świetlic, klubów, a także kampanii profilaktycznych i innych niezbędnych działań.

IV. Adresaci programu:

Program skierowany jest głównie do:

1. mieszkańców gminy Dobrcz
2. dzieci, młodzieży i ich rodzin;
3. kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów, pedagogów specjalnych i psychologów szkolnych;
4. organizacji pozarządowych;
5. lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych;
6. osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin;
7. pozostałej społeczności lokalnej.

V. Lokalny system wsparcia

Gmina prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania mieszkańców. W ich realizacji uczestniczą przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe, parafie oraz instytucje i placówki działające w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji, Realizacja wielopłaszczyznowego i specjalistycznego wsparcia oraz pomocy osób i rodzin zagrożonych / dotkniętych zarówno problemem alkoholowym, jak i narkomanią czy przemocą odbywa się:

1. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego w Dobrczu ul. Długa 30, w którym przyjmują następujący specjaliści : psycholog, psychiatra, specjalista ds. mediacji specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie, terapeuta ds. uzależnień oraz specjalista ds. szkoły dla rodziców. W punkcie również działa nieodpłatna pomoc prawna;

2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja pełni funkcje doradczo-konsultacyjne przy realizacji gminnego programu oraz podejmuje czynności zobowiązujące osoby uzależnione, będące często sprawcami przemocy , do poddania się leczeniu odwykowemu, a także przeprowadza kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

3. Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych, m.in. z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy oraz sportowych z elementami profilaktyki, pozalekcyjnych, klubów młodzieżowych.

4. Prowadzenie działań edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych służących wzmocnieniu kompetencji rodziców , w rodzinach zagrożonych przemocą .

5. Działania pedagogów, pedagogów specjalnych i psychologów szkolnych.

6. Organizacja integracyjnych, sportowych, rekreacyjnych imprez i wydarzeń.

7. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży szkolnej.

8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

9. Działania wspierające i interwencyjne pracowników socjalnych.

10. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dobrczu .

11. Współpraca z Komisariatem Policji w Koronowie.

VI. Finansowanie i wynagradzanie członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 są dochody własne Gminy Dobrcz z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Środki finansowe na zadania zapisane w Programie pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholowych i są zapisane w dziale 851 rozdziale 85154 budżetu Gminy. Wysokość środków na poszczególne fundusze określą uchwały

budżetowe na poszczególne lata trwania Programu. Wydatkowanie środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w okresach stanu zagrożenia epidemiologicznego, w stanie pandemii (w tym jako przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19) mogą być określone odrębnymi ustawami i zarządzeniami, a o ich wykorzystaniu decyduje Wójt Gminy.

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie brutto:

- a) wysokość wynagrodzenia za jedno posiedzenie dla przewodniczącego GKRPA wynosi 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie Ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej;
- b) wysokość wynagrodzenia za jedno posiedzenie sekretarza GKRPA wynosi 9 % aktualnego minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie Ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej;
- c) wysokość wynagrodzenia za jedno posiedzenie pozostałych członków GKRPA wynosi 8 % aktualnego minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie Ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej;
- d) potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu Komisji jest podpisana lista obecności oraz protokół, które są podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia;
- e) za każdą przeprowadzoną kontrolę punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych – ryczałt w wysokości 80zł. Ryczałt wypłacany jest na podstawie protokołu z przeprowadzonej kontroli.

VII. Zadania do realizacji

L.p.	Zamierzenia (działania)	Sposoby realizacji	Realizatorzy	Termin Realizacji
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1) Rozwijanie działalności Punktu Konsultacyjno-Poradniczego w Dobrczu poprzez finansowanie wynagrodzeń specjalistów: - psychoterapeuty ds. uzależnień, - psychologa, - psychiatry, - terapeuty środowiskowego, - specjalisty w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomoc prawną oraz zakup materiałów niezbędnych do pracy i zakup usług - innych niezbędnych specjalistów	Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwany dalej Pełnomocnikiem Wójta, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej GKRPA, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zwany dalej GOPS	2023-2026
		2) Koszty utrzymania Punktu Konsultacyjno – Poradniczego (media, materiały biurowe, telefony służbowe)	Pełnomocnik Wójta	2023-2026
		3) Działania promocyjne Punktu Konsultacyjnego	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		4) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych	Pełnomocnik Wójta	2023-2026

		5) dofinansowanie kosztów leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, programy psychoterapii, pomoc dla sprawców przemocy	Pełnomocnik Wójta	2023-2026
2	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1) dofinansowanie pobytu ofiar przemocy domowej w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy	Pełnomocnik Wójta	2023-2026
		2) organizacja przedsięwzięć o charakterze szkoleniowym dla osób pracujących z rodzinami, w których występują problemy alkoholowe (np. członków GKRPA, pracowników socjalnych, policjantów, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, członków zespołu interdyscyplinarnego)	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		3) podnoszenie kwalifikacji Członków GKRPA oraz Pełnomocnika poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów Alkoholowych, uzależnień behawioralnych, w szczególności skierowanej dla dzieci i młodzieży	1) finansowanie zajęć z programem socjoterapeutycznym, kompensacyjno-korekcyjnym, profilaktycznym, programów profilaktyczno – wychowawczych, opiekuńczo – wychowawczych, ochrony zdrowia psychicznego, z zapobiegania przemocy w formie zajęć sportowych w świetlicach i szkołach, (m.in. zakup materiałów oraz dożywiania dzieci uczestniczących w wyżej wymienionych zajęciach, prelekcji nt. uzależnień, przemocy w rodzinie i grupie rówieśniczej)	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		2) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych – programy profilaktyczne, w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą dla nauczycieli, pedagogów, rodziców oraz opiekunów	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		3) współpraca z instytucjami kultury, szkołami, sołectwami, organizacjami i innymi instytucjami, których działania przyczyniają się do poprawy zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci i młodzieży przy jednoczesnym przekazywaniu treści związanych z profilaktyką uzależnień.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026

		4) organizowanie i finansowanie kampanii edukacyjnych, badań oraz diagnoz kierowanych do ogółu społeczeństwa gminy, zakup literatury fachowej, na temat uzależnień, przemocy w rodzinie, tworzenie biblioteczek dla dzieci i młodzieży z literaturą i czasopismami, które propagują zdrowy tryb życia zarówno w sferze psychicznej, jak i fizycznej.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		5) tworzenie miejsc sprzyjających aktywności kulturalno-sportowej, zakup usług, sprzętów i kosztów utrzymania miejsca.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		6) tworzenie miejsc dla młodzieży np. kluby młodzieżowe, charakteryzujących się wspieraniem młodzieży w partycypacji w określaniu realizowanych przez nich w ramach klubów aktywności (zakup materiałów, wyposażenia i wyżywienia dla uczestników i innych niezbędnych usług).	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		7) organizacja konkursów, wydarzeń kulturalnych (np. koncertów, spektakli z udziałem mieszkańców gminy) dających możliwość samorealizacji i rozwoju talentów oraz pokazania przykładów dobrych praktyk będących alternatywą dla zachowań destrukcyjnych np. uzależnień, happeningów i innych form aktywności – prelegenci, eksperci, artyści, zakup nagród, materiałów, wyżywienie uczestników spotkań, obsługa techniczna itp.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		8). działania promocyjne – tworzenie gadżetów, plakatów i innych materiałów pozwalających na zwiększenie atrakcyjności kampanii przeciwdziałania szeroko pojętym uzależnieniom organizacja konkursów promujących działania profilaktyczne - zakup nagród i poczęstunku dla uczestników.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
		9) realizacja porozumienia na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz dofinansowanie zwiększonych patroli interwencyjnych prowadzonych przez komisariat Policji na terenie kąpielisk w okresie letnim.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, szkoły, Policja, NGO, lokalni liderzy	2023-2026
4	Wspomaganie działalności instytucji,	1) dofinansowanie obozów, wyjazdów z elementami profilaktyki	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS,	2023-2026

	stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, problemem przemocy	Szkoły, NGO	
		2) warsztaty szkoleniowe - Szkoła dla rodziców	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, Szkoły, NGO	2023-2026
		3) wspomaganie działalności wspólnot AA, grup wsparcia, klubów abstynenta, stowarzyszeń abstynenckich, trzeźwościowych		2023-2026
		4) Finansowanie infolinii prowadzonej przez Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"	Pełnomocnik Wójta	2023-2026
		5) Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, Szkoły, GOPS,	2023-2026
		6) organizowanie imprez promujących zdrowy styl życia.	Pełnomocnik Wójta, GKRPA, GOPS, Szkoły, NGO, Policja, Lokalni liderzy	2023-2026
5	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy (zakazy sprzedaży alkoholu osobom do lat 18 i zakazy reklamy) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1) prowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi, motywujących do podjęcia leczenia odwykowego w ramach posiedzeń zespołów roboczych oraz wydawanie opinii odnośnie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	GKRPA	2023-2026
		2) finansowanie kosztów badania, wydawania opinii dla osób w przedmiocie uzależnienia przez biegłego psychiatrę oraz psychologa na potrzeby wniosków kierowanych do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania w celu poddania przymusowemu leczeniu, opłaty sądowe związane ze skierowaniem na przymusowe leczenie	Pełnomocnik Wójta	2023-2026
6	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1) finansowanie kosztów dojazdu Członków GKRPA do Sądu w związku z pełnieniem obowiązków służbowych	Pełnomocnik Wójta	2023-2026
		2) szkolenie sprzedawców i członków GKRPA w zakresie przepisów dotyczących zasad sprzedaży alkoholu i sposobu prowadzenia kontroli przestrzegania tych przepisów	Pełnomocnik Wójta i GKRPA	2023-2026

		3) Finansowanie kosztów działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz wywołanych z nim sytuacji kryzysowych oraz innych chorób o charakterze epidemiologicznym.	Pełnomocnik Wójta i GKRPA	2023-2026
--	--	---	---------------------------	-----------

VIII. Monitorowanie Programu

Przewidywane efekty/tabela wskaźników

Nazwa wskaźnika	Definicja wskaźnika	Jednostka	Wielkość wskaźnika (w danym roku)	Źródło danych dla wskaźnika
Liczba osób biorących udział w wydarzeniu z obszaru profilaktyki o charakterze edukacji publicznej i upowszechnienia informacji	Liczba osób biorących udział osobiście/aktywnie, pobranie materiałów	osoba	Minimum 300	Koordynator
Liczba wydarzeń z obszaru profilaktyki o charakterze edukacji publicznej i upowszechnienia informacji	Każde wydarzenie z obszaru profilaktyki skierowane do mieszkańców	szt.	Minimum 5	Koordynator
Liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe z obszaru profilaktyki	Uczestnicy szkoleń	osoba	Minimum 10	Koordynator
Liczba kontroli punktów sprzedaży/podawania alkoholu	Kontrola – działanie wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości	szt.	Minimum 2	GKRPA
Liczba realizowanych programów profilaktycznych (rekomendowanych) dla dzieci i młodzieży oraz rodziców	Liczba programów rekomendowanych zrealizowanych w szkołach	szt.	Minimum 2	Placówki oświaty

Liczba klubów młodzieżowych/ lub innych form skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba klubów i innych form	szt.	Minimum 2	Koordinator
Liczba posiedzeń GKRPA	Protokoły spotkań	szt.	Minimum 12	GKRPA
Liczba szkoleń dla członków GKRPA	Liczba szkoleń z udziałem min. 1 osoby, będącej członkiem GKRPA	szt.	min.1	GKRPA

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Partnerzy do zarządzania Programem: organizacje pozarządowe z Gminy Dobrcz, Gminny Ośrodek Kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dyrektorzy Szkół z Gminy Dobrcz, Pedagodzy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Rady Sołeckie, Parafie.

Wykonanie:

- Pełnomocnik Wójta ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Szkoly Podstawowe,
- Organizacje pozarządowe i parafie.

Uzasadnienie

Organy samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmiany obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W związku z powyższym uchwałę uważa się za zasadną.